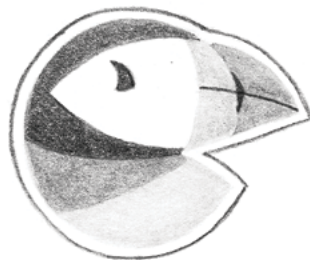

M a r t i n P r o č k a

ISLAND

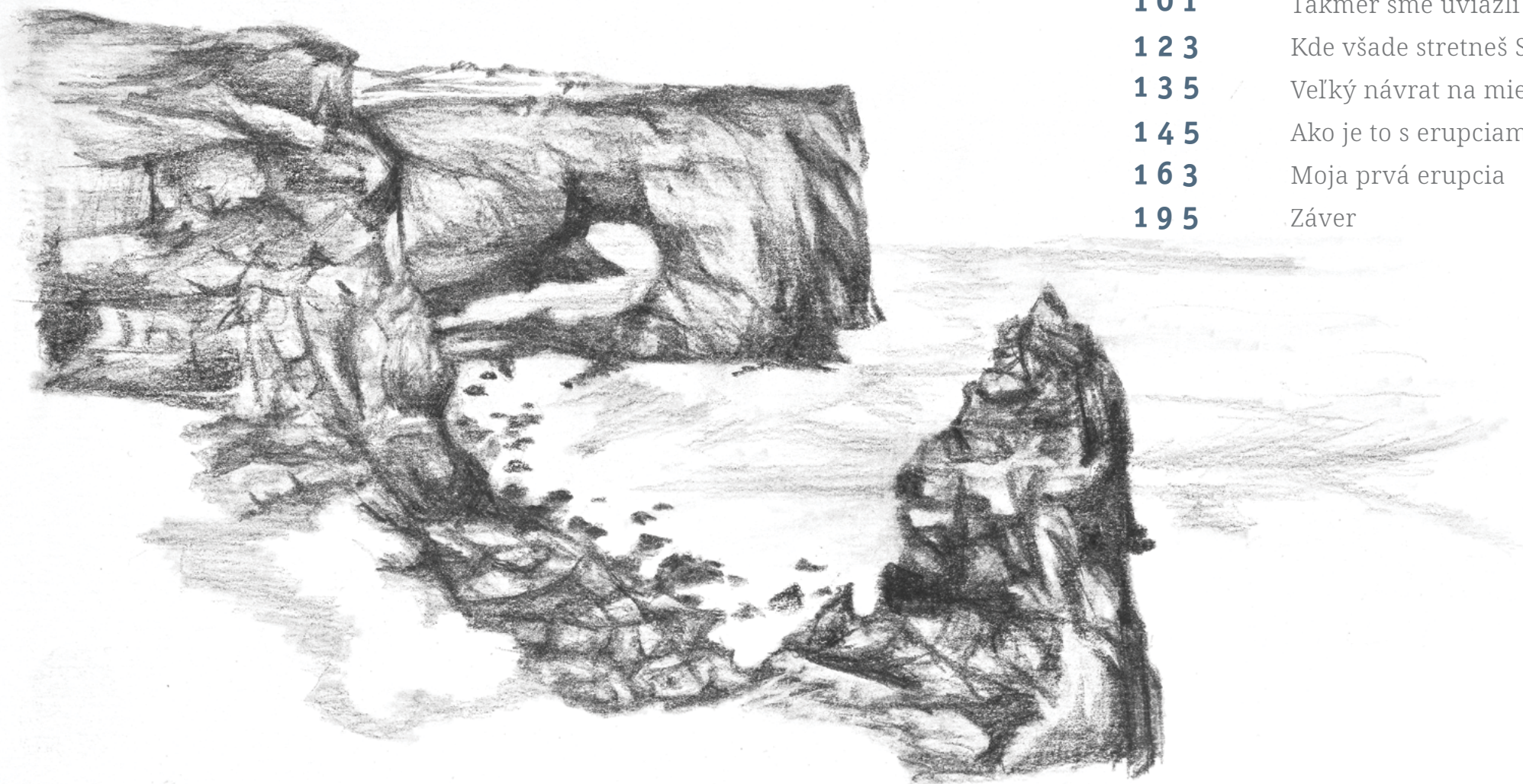
A K O S O M Z A Ž I L E R U P C I U

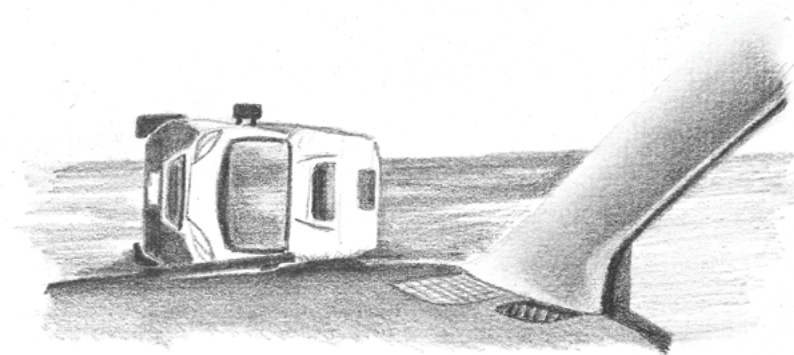
OBSAH KNIHY

07	Predslov
13	Ako som utržil vodičák
23	Nesprávna požičovňa
35	Na samote pri majáku
47	Trip splnených prianí
75	Októbrová šialenosť
101	Takmer sme uviazli
123	Kde všade stretneš Slováka?
135	Veľký návrat na miesto činu
145	Ako je to s erupciami na ostrove
163	Moja prvá erupcia
195	Záver

NESPRÁVNÁ POŽIČOVNA

Pri autách ešte zostaneme a rozpoviem vám historku o tom, ako som sa dostal do mojej obľúbenej požičovne áut. Ako sa zvykne hovoriť, život píše najlepšie príbehy. Niekedy by si ale mohol dať pauzu, aby sa už človek toľko nestrápnal. Úplne stačilo, keď sme vbehli do nesprávneho domu, o čom ste mohli čítať v prvej knihe. Tých zaujímavých „vbehnutí niekam“ bolo viac.

Ak ste v krajine, ktorej motom je, že problémy sa vyriešia samé, zhltnete vás to, lebo proti prúdu sa zle pláva a do tohto systému sa dostanú postupne všetci, čo tam žijú a snažia sa prežiť. Presne ako sa to stalo mne, keď som mal tú drzosť a objavil som novú, lepšiu požičovňu áut. Týmto pozdravujem bandu z Lotus car rental, špeciálne kamaráta Gregoryho, ktorý tam dnes už, žiaľ, nerobí. Keď sa rozleteli dvere, vždy som na celú miestnosť zakričal: „Cześć, jak się masz? Bardzo dobrze?“ Pracujú tam samí Poliaci a vždy, keď tam prídem, pokecáme, čo máme nové, vymeníme si zdvorilosti a ide sa ďalej. Cesta k nim však bola trnistá.

Nepamätám si síce presne, kedy to bolo, no ako obvykle, keď sa išlo na ostrov, opäť mi prischli všetky vybavovačky. Vždy sme hľadali najlacnejšie riešenie. Už počas prvého tripu na ostrov sme mali vyhladenú požičovňu so super cenami. Tešili sme sa, ako sme vybabrali so systémom, dôležité pre nás bolo, nech platíme čo najmenej, ideálne bez poistky. Dokonca sme získali dve Vitary. Inde by sme mali o triedu horšie auto, tu ani nemusíme platiť zbytočnú poistku a depozity.

Dobre vám radím, čítajte aj tie drobné písmenká, keď si niečo objednávate. Do požičovne sme sa ako-tak dostali, no čo nasledovalo potom, je už iná káva. Chlapík (z prvej knihy o tom, ako som zažil prvú auroru), čo nás viezol, mal so sebou fotoaparát pre prípad, že by sa vyskytla šanca odfotiť polárnu žiaru. Žiadna sa však neobjavila, takže sme mohli všetko pospisovať. So záujmom kontroloval našu objednávku a zrazu sa na nás divne pozrel. Oznamil nám nie veľmi potešujúcu správu, že nemáme poistenie áut.

„No, viete, chceli sme ušetriť. Poistenie nebude treba, dáme si pozor,” snažili sme sa rozprávať po anglicky. „Kamarát rozváža pizzu u nás v meste, je dobrý šofér.”

Argumenty podobného typu si radšej odpustite, nikoho nezaujímajú.

MOJA PRVÁ ”

Ak nepočítam fotografie z lietadla, tak toto je môj úplne prvý záber, ktorý som urobil na ostrove. Išlo o požičovňu, do ktorej som sa už nikdy potom nedostal.

„No ale vy musíte mať poistenie, bez toho vám auto nedám.”
„Tak s týmto výdajom sme nepočítali...”
„Hm, je tu jedna možnosť, ako ušetriť na poistení.” Po tejto informácii sa nám rozžiarili oči.
„Môžete zaplatiť depozit 2000 € a ten vám bude vrátený, ak auto odovzdáte v poriadku. Počkajte,” prezrel si zmluvu, „aha, vy vlastne máte dve autá.”

Nervozita rástla, vyleteli z nás aj ostrejšie slová a rozmýšľali sme, ako to celé elegantne obísť. Chlapík sa len pochechtával. Netušili sme prečo.

„A koľko vlastne stojí to poistenie?”
„250 € na auto.”
„Tak to je v riti. Máte niekto kreditku, kde je toľko?”
„Nejako sa poskladáme a zaplatíme to. Nebudeme sa tu s ním predsa naťahovať,” povedal ktosi.
„Alebo sa na to vyserme a poďme inde.”

Po chvíli dohadovania sa o slovo prihlásil aj chlapík z požičovne.

„Chalani, môžete na mňa hovoriť aj po slovensky. Rozumiem vám,” povedal so smiechom a v tom momente sme sa skoro prepadli od hanby. Ak ste na Islande, vždy sa snažte rozprávať kultivovane, nikdy neviete, čo je ten na druhej strane zač.

„Vy ste Slovák? Ten prízvuk ale máte.”
„Nie, som normálne Islandčan, ale žil som s jednou Slovenkou.”
„Tak to je super!” pochovalil som ho.
„Rozviedli sme sa.”
„Tak to mi je ľúto,” rýchlo som sa opravil.
„Nemusí, bola to strašná...”

Rozhovor ďalej nabral slušné obrátky a začal spadať do kategórie 18+. Zaujalo nás, že ako cudzinec ovládal veľa sprostých slov v slovenčine a nemusel si pomáhať vlastným jazykom. Keď už nič iné, aspoň sme sa dozvedeli,

ako to fungovalo v ich domácnosti.

Z nejakého nepochopiteľného dôvodu nám však povedal, že poistka síce musí byť, ale vyzeráme byť príčetní ľudia, tak nám dá dve lepšie autá. Netuším, ako veľmi boli lepšie, pretože sme sa počas celej cesty v nich tlačili.

Nakoniec to bol celkom fajn zážitok, najmä ak ste na Islande prvýkrát. Požičovní som dal šancu ešte raz a potom som sa rozhodol pre výmenu. Veď ako sa hovorí, treba skúšať, až kým nenájdete to najlepšie. Auto som u nich ale aj tak mal preventívne rezervované ako malú barličku a zadné dvierka, keby to náhodou inde nevyšlo. A tak som hľadal a našiel konečne niečo zaujímavé bez zbytočných hlúpostí. Pôvodnú rezerváciu som zrušil a tešil sa na o niečo lepšie auto. Vtedy som ešte nemal vodičský preukaz, takže šoférovanie vyfasoval vždy niekto iný. Nech sa mu aspoň dobre jazdí.

Konečne prišiel deň opätovnej návštevy ostrova. Moja angličtina vtedy bola biedna, na úrovni zábleskov zo strednej školy. Ako sme valili do Katovic, zazvonil mi telefón. Vytiahol som ho a čosi zašomral. Pri pohľade na displej ma zalial pot, svietila na ňom predvoľba +354. Island!
Roztrasene som zdvihol telefón a dal do toho svoje maximum: „Hello?”
„Dobrý den, jsem z požičovny aut, ve které jste si objednal auto“, ozvalo sa z druhej strany v češtine.

Fúúú, no super, to si poklábosíme a budeme si rozumieť, takže šance, že urobím nejaké voloviny, sa rapidne znížili.
„Dobrý deň, super, bude sa mi lepšie rozprávať. Áno, mám u vás rezerváciu.”
„Skvělé, jen jsem se chtěl zeptat, jestli chcete ponechat rezervaci, nebo ji zrušit“, opýtal sa.
Prečo by som ju mal rušiť, že?
„No však áno, nechajme ju. Práve cestujem na ostrov, takže potrebujeme auto.”
„Fajn, skvělé, takže to máte potvrzeno a budeme vás očekávat v příletové

hale s vaším jménem.“

„Super, už sa teším. Pekný deň.“

„Vám také a nashledanou,“ a položil.

Potešilo ma, že keď tam dorazíme, bude o problém menej a možno sa nám podarí vybaviť aj nejakú zľavu. Let prebehol ako vždy: dlhý, sem-tam nejaké turbulencie, obúchanie o dráhu, zrazu ste na ostrove a bozkávate zem, po ktorej chodil Erik Červený.

Nasledovalo hľadanie záchodov, nákup alkoholu a postupne sme sa presunuli k východu, kde nás mal čakať Čech s tabuľkou. „Pche“, pomyslel som si na Palyho, kamaráta, s ktorým sme vtedy hľadali nejakú požičovňu a nakoniec ju pekne preplatili. Takto sa to robí. Úplne bez čakania, pretože keď sme prišli k východu, človek s tabuľkou „Mr. Procka“ tam už stál. Pristavil som sa pri ňom, aby som mu posunkami a mrmlaním naznačil, že to som ja. Čosi odpovedal, tak som len prikývol. Samozrejme, nebol to ten Čech, s ktorým som telefonoval. Venoval mi divný pohľad a zopakoval to ešte raz, tak som sa dovtípil, že si máme zobrať kufre a ísť s ním. Poslušne sme ho nasledovali a nasadli do vanu kúsok od vchodu. Bolo sychravo ako vždy. No viac ma trápilo, že som nebol vyspatý, nevedel som sa dočkať ubytovania. Prešli sme len pár kilometrov a ocitli sa na mieste, kde sídlia všetky požičovne. Z kufra sme vybrali batožinu a rýchlo vbehli do požičovne. Trochu ma zarazilo, prečo nikde nemajú logo. Asi sa len rozbiehali, preto majú také akciové ceny. Nevadí. Chlapík skočil hneď za pult, aby našiel našu rezerváciu a zbytočne sme sa nezdržovali. Požiadal ma o občiansky a vodičský preukaz vodiča a začal hľadať medzi objednávkami. Trvalo to podozrivo dlho, čo neveštilo nič dobré.

Pozrel sa na mňa a povedal: „Prepáčte, ale nikde nevidím objednávku s vaším menom.“

„Prečo?“ dokázal som zo seba dostať.

„No, to ja neviem. Skúsím ju pozrieť medzi zrušenými objednávkami.

A máte ju vlastne od nás potvrdenú?“

„Áno“, exceloval som v komunikácii v cudzom jazyku.

Nešlo mi do hlavy, keď nikde nič nevidí a nemá to tam, prečo potom po nás prišiel?

„Tak mi ju ukážte a ja to rýchlejšie nájdem.“

S roztrasenými rukami som hľadal v telefóne rezerváciu a v duchu si hovoril, nech je to ono, lebo už sa mi veľmi nechcelo rozprávať. Našiel som ju a podal som mu telefón. On z toho bude vedieť viac vyčítať. Pozrel na email, potom na mňa, potom opäť naň...

„Pane, ale toto máte rezerváciu inej požičovne.“

„Aha, a čo robiť ja?“ snažil som sa posplietť zmysluplnú vetu.

„No, ja neviem. Medzičasom som našiel vašu rezerváciu a je zrušená.“

Tomu som rozumel až moc dobre a zanaďoval si snáď na všetko. Nejakým zázračným spôsobom som sa ho opýtal, čo mám robiť. Nevedel mi, žiaľ, poradiť, auto mi nemá aké požiť a najlepšie bude, ak si zavolám taxík a ten nás odvezie do správnej požičovne. To by znamenalo rozprávať po anglicky s niekým ďalším a ešte spomínať islandské názvy ciest a lokalít. Islandčina je pre neznaleho poriadny oriešok, potíte krv, keď sa snažíte prečítať a správne povedať ich krkolomné názvy. Všetko sa číta inak. Nuž ale, nemal som príliš na výber, a tak som roztrasenou rukou vytiahol telefón v duchu si predstavoval hviezdne momenty, čo zase vyrobím.

Preventívne som vytiahol vodku, čo sme kúpili. V rýchlosti som otočil vrchnákom a výdatnejšie sa z nej napil. Chlapík za pultom to videl, len pokrútil hlavou a prevracal očami. Možno ho aj potešilo, že im nakoniec podnapitý Slovák nerozmláti auto. Vytočil som číslo, ktoré som vyčítal z reklamného banneru, asi pre zatúlaných cestovateľov, čo rušili u nich online rezervácie. Po chvíľke sa na druhej strane sa ozvala nejaká tetuška, najprv rýchlo hovorila po islandsky, ale keď ma počula nesmelo koktať v angličtine, okamžite prepla do rovnakého jazyka. V rýchlosti, žiaľ, nepoľavila. Rozumel som jej každú druhú vetu. Nechal som ju vyrozprávať sa a povedal jej, že potrebujeme taxík. Rada ho pošle, nie je problém. Poviem jej, že sme v požičovni. Ale v akej? Kde? Lokalizovať som dokázal len to, že sme na ostrove asi 5 minút od letiska. Nuž, krásny diameter na rýchle hľadanie,

len čo je pravda. Povedal som je teda, aby počkala a ja jej zavolám, keď budem vedieť adresu. Pracoval som aj s alternatívou, že len strčím telefón do ruky chlapíkovi z požičovne, aby sa s ňou nejako dohodol. Taký zlý som ale nechcel byť. Ak by som si ešte tak párkrát logol – nebudem brať ohľady. Zrušil som hovor a pozrel sa na chlapíka. Čosi písal, pravdepodobne neznamenal telefónny rozhovor. Pristúpil som a opýtal sa:

„Prosím vás ja, nevedela som, aký adresa im?“

„H?“ vydal zo seba.

„Adresa do teba, taxík.“

„Adresa?“

„Adresa do vás, volal ja som taxík.“

„To vám neviem povedať presne, mali ste len povedať, o akú požičovňu ide.“

„Ale však nikde nemáte názov!“ v duchu som vybuchol.

Fajn miesto, kde ani zamestnanec nevie, na akej adrese vlastne robí a na vstupe nemajú tabuľu. Už bol asi sám z nás zúfalý a nechcel sa s nami naťahovať, tak mi povedal vetu, na ktorú som čakal celý život.

„Sadnite si, keď budem mať trošku voľnejšie, zoberiem vás a odveziem do vašej požičovne.“

Znelo to ako dosiaľ najrozumnejší nápad, ale pravdepodobne toto riešenie navrhol, aby nás nemal celú nočnú na krku. Všetci sme sa teda usadili a čakali. Opäť som si trochu hrkol, medzitým som našiel v telefóne rezerváciu z druhej požičovne a snažil sa hľadať akékoľvek informácie. V polonapitom stave mi vôbec nenapadlo zamerať sa na adresu a hľadanie v mapách. Namiesto toho som ako veľký suverén našiel číslo na požičovňu a vytočil číslo. Po chvíli sa ozval mužský hlas a opýtal sa ma, čo sa deje. Vydoloval som zo seba, čo sa stalo a kde sme. Takto v nálade som sa sám sebe čudoval, ako obstojne zrazu ovládam cudzí jazyk. Tento spôsob výučby však neodporúčam. Na druhej strane sa ozvalo len:

„Počkajte chvíľu...“ a položil.

Oznámil som partii radostnú správu, že na konci tunela už vidieť svetlo a po po viac ako hodine sa blížime k vyriešeniu situácie. Zavolá mi naspäť a dohodneme sa, čo a ako. Asi sme mali zobrať ešte jednu fľašu, lebo tá, čo sme držali v rukách, sa závratne míňala. Medzitým k nám ale pristúpil chlapík, ktorému sa to celé tiež pohlo o kúsok ďalej a oznámil nám radostnú správu, že vezie dvoch Španielov na letisko, takže nás zoberie. Skoro som ho vystískal od radosti ako dobrého kamaráta. Na začiatok mu stačil názov požičovne, kde sme mali byť. Zrazu som mal veľké nutkanie rozprávať sa s ním, no on nezdíeľal moje nadšenie, naložil nás do auta a vyrazili sme. Prešli sme opäť pár kilometrov na letisko. Tých dvoch vyložil a nasledovala vytúžená vykládka – požičovňa. Pokrútil sa trochu v spleti ciest letiska, prešiel rampu a...

Cesta trvala asi len 200 metrov, pretože sme boli na mieste. Pozreli sme na seba a utrúsili nepublikovateľné vety. Išlo ma rozhodiť, pretože som pozrel do spätného zrkadla, v ktorom bolo ešte celkom dosť zreteľne vidieť východ z haly a ak by som nemal rozostrený vodkový pohľad, tak možno aj tých Španielov. Vystúpili sme a konečne sme stáli pred správnou požičovňou.

„Sakra, však to sme mohli prejsť pešo a byť už na ubytovaní,“ zahromžil som.

„Ser na to...“ ozvalo sa z hlúčka.

Na druhú stranu som bol šťastný a konečne som mohol zalomcovať dverami, za ktorými ale bola tma. Samozrejme, že boli zamknuté. V tom momente mi kolovali hlavou myšlienky, že nás doviezol na nesprávne miesto, len aby sa nás zbavil. Zúfalo som pozrel na otváracie hodiny. Nonstop, tak kde je problém? Na tabuli bol tiež správny názov. Rozmýšľali sme, že sa vrátíme na letisko, zopakujeme celú procedúru s tým, že nám akože meškalo lietadlo, alebo pôjdeme k nášmu kamarátovi v požičovni. Keď už nič iné, aspoň v tom vetre budeme mať strechu nad hlavou, a kým je vodka... Po pár minútach zastavila pred požičovňou dodávka. Vystúpil z nej chlapík a opýtal sa, kto sme. Vysvetlili sme mu, o čo ide a ten to len uzavrel

tým, že prečo sme nepočkali v požičovni, veď šiel po nás. Z vety „počkajte chvíľu“ sa ale nedalo zistiť, čo má v pláne.

Takto sme teda začali písať históriu s novou požičovňou. Zážitok, na ktorý len tak ľahko nezabudnem. Možno si pomyslíte, že odvtedy už čítaniu e-mailov snáď venujem väčšiu pozornosť, no ja si vždy rád prikúrim, keď mám šancu. Neubehol ani rok a už som sa postaral o ďalší incident. Zvyknutý na svoj štandard som s úškrnom sledoval ľudí čakajúcich na transfer a pomyslel som si, že keby lepšie hľadali, stačilo by im prejsť 200 metrov a majú auto. Medzičasom sa ale požičovňa úspešne rozrástla, presídlila do nových priestorov a zamestnala nových ľudí. Stojac pred budovou, v ktorej sa nesvietilo, ale do očí mi udrelo iné logo, som si uvedomil, že niečo je zle. Zavolať som teda do požičovne, no tam vôbec netušili, kde čakám, o starej prevádzke nemali ani poňatia. So sklopenými ušami som sa musel vrátiť nazad do odletovej haly a počkať na odvoz.

POŽIVENĽ

Na otázku „a to idete slopať celý trip?“, prišla odpoveď: „nie, to máme len na aklimatizáciu.“

ISLAND

VESTFIRÐIR
Západné fjordy

NORÐURLAND
Severný Island

AUSTURLAND
Východné fjordy

MIÐHÁLENDIÐ
Vysočina

SUÐURLAND
Južný Island

VESTURLAND
Západný Island

1. Ako som utržil vodičák
3. Na samote pri majáku
4. Trip splnených prianí
5. Októbrová šialenosť
6. Takmer sme uviazli
7. Kde všade stretnes Slováka?
8. Veľký návrat na miesto činu
10. Moja prvá erupcia

POUŽITÉ FOTOGRAFIE

Lucia Pristašová: 167
Jozef Miklaš: 186
Jaroslav Karak: 87
Miloš Nádašský: 77, 82
Samuel Šnek: 78, 94
Erik Wittner: 92
Miroslav „Mirrec“ Cibik: 55

Island – Ako som zažil erupciu
Prvé vydanie.

Text: Martin Pročka
Grafická úprava a kresby: Martin Pročka
Úprava textov a štylizácia: Mgr. Monika Bělinová

Tlač: Alfa print, s.r.o., Martin

Kniha vyšla vďaka podpore projektom Startlab.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme a žiadnymi prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, nesmie sa používať ako forma obohacovania sa a použitie na marketingové účely. Akékoľvek použitie na iné než čitateľské užitie je možné len s písomným súhlasom autora.

ISBN: 978-80-570-6909-6
EAN: 9788057069096

Viac informácií o Islande nájdete na mojej Facebookovej stránke: Eyja Adventures. Ak radi čítate a ste knihomoli, navštívte Instagramové profily: @monikabelinova, @beakiselova a @bibliophile_katiereadsbooks.